

Activiteiten Fonds Pascal Decroos
voor Bijzondere Journalistiek
2017

**FONDS PASCAL DECROOS
VOOR BIJZONDERE JOURNALISTIEK**

fondspascaldecroos.org

Dit is een uittreksel uit het Jaarverslag van Journalismfund.eu vzw, meer bepaald over de activiteiten die in Vlaanderen werden georganiseerd. Ze zijn hoofdzakelijk gefinancierd door de Vlaamse Overheid maar ook met andere lokale inkomsten (opleiding IRJ, donaties, lezingen, ...).

Inhoudstafel

1. VOORWOORD	5
2. MISSIE.....	6
2.1. ONZE VISIE EN MISSIE	6
2.2. ONZE OORSPRONG	6
2.3. DE JOURNALISTIEK WAARVOOR WE STAAN:.....	6
2.4. ONZE WAARDEN	7
3. WERKBEURZEN FONDS PASCAL DECROOS VOOR BIJZONDERE JOURNALISTIEK.....	8
3.1. DOELSTELLING	8
3.2. WAT IS BIJZONDERE JOURNALISTIEK? WAT VERSTAAN WE ONDER ONDERZOEKSJOURNALISTIEK?	8
3.3. WIE WAS PASCAL DECROOS?.....	9
3.4. PROCEDURE.....	10
3.5. LEIDRAAD.....	10
3.6. CRITERIA	11
3.7. JURY	12
3.8. AANVRAGEN 2017	13
3.9 OVERZICHT VAN DE GEPUBLICEEERDE WERKBEURZEN IN 2017	14
4. WERKBEURZEN FLANDERS CONNECTS CONTINENTS	24
4.1. WAT?	24
4.2. FCC PROJECTEN GEPUBLICEEERD/GEFINALISEERD IN 2017	24
5. EVENEMENTEN	27
5.1. MEDIACAFÉS.....	27
5.2. HERDENKING PASCAL DECROOS – GENT - 4 DECEMBER 2017	29
5.3. EUROPEAN INVESTIGATIVE JOURNALISM CONFERENCE / DATAHARVEST 2017 - MECHELEN.....	30
6. COMMUNICATIE.....	32
6.1. ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEF	32
6.2. WEBSITE WWW.FONDSPASCALDECROOS.ORG	32
6.3. FACEBOOK / TWITTER / INSTAGRAM.....	33
6.4. FLYERS.....	33
6.5. NIEUWSBRIEF (PRINT)	33
6.6. FUNDRAISING.....	33
6.7. ADVERTENTIECAMPAGNE VLAAMSE MEDIA.....	33
6.8. LEZINGEN / EXTERNE VERTEGENWOORDIGING	34
6.9. JURY / ADVIESRADEN /	36

<u>7.</u>	<u>INTERNATIONALE RESEARCH JOURNALISTIEK</u>	<u>38</u>
7.1.	WAT?	38
7.2.	WAAROM IS DEZE CURSUS ANDERS?	38
7.3.	HOE ZIET DIE CURSUS ER INHOUDELIJK UIT?	39
7.4.	VOOR WIE?	40
7.5.	PRAKTISCH	40
7.6.	COMMUNICATIE	40
7.7.	STUDENTEN ACADEMIEJAAR 2017-2018	41
7.8.	BUDGET	41
<u>8.</u>	<u>STAGES</u>	<u>42</u>
<u>9.</u>	<u>VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING</u>	<u>43</u>

1. Voorwoord

Sinds het fonds operationeel is in 1999, kunnen we stellen dat de vraag naar steun in Vlaanderen (Fonds Pascal Decroos Project - FPD) nog nooit zo hoog is geweest. In 2016 was de totale vraag naar middelen onder de FPD-vlag 469.210 euro (71 aanvragen). In 2017 steeg deze behoefte naar een ongeziene hoogte van ruim 875.000 euro (134 ingediende aanvragen). Op die stijgende vraag hebben enigszins kunnen anticiperen dankzij een extra steun van de Vlaams minister Sven Gatz met 90.000 euro.

Dezelfde groei is zichtbaar bij onze Europese cross-border beurzen. In 2016 was de totale vraag meer dan 350.000 euro. Dit bedrag steeg naar meer dan een verdubbeling in 2017, m.n. 780.000 euro. In Europa zal onze de stijgende naambekendheid daar wel voor iets tussen zitten. Maar in Vlaanderen kun je dit moeilijk stellen. Met andere woorden moeten toch ook wel vaststellen dat de behoefte voor extra middelen bij journalisten nog nooit zo hoog is geweest als vandaag. Dit is op zijn minst geen geruststellende vaststelling.

Het fenomeen onderzoeksjournalistiek zit meer dan ooit in de lift. Dit merken we ook aan de interesse in de opleiding Internationale Researchjournalistiek die Journalismfund.eu in samenwerking met de Thomas More hogeschool in Mechelen nu al 14 jaar organiseert. Voor academiejaar 2018-2019 voorzien we een meer internationale opleiding met samenwerkingen met universiteiten van diverse Europese landen.

Ook de populariteit van onze jaarlijkse conferentie in Mechelen blijft stijgen. De focus op een interessant netwerk, innovatieve journalistiek en inspirerende voorbeelden in een leuke stad, lijkt aan te slaan. Van 30 journalisten in 2012 groeide het aantal aanwezigen exponentieel. De 7e editie bracht 386 journalisten van 45 verschillende landen samen voor een driedaagse conferentie. Journalismfund.eu heeft zich ook intern verder geprofessionaliseerd met een voltijds financieel manager en een verdere professionalisering van de financiering. Dit zal ongetwijfeld leiden tot een sterker vertrouwen bij potentiële donoren. In 2017 heeft dit al geleid tot een grotere omzet. Maar we verwachten vooral in 2018 een verdere groei van de middelen. Niet in het minst ook door een nieuwe weg die we met Journalismfund.eu zijn ingeslagen. Journalismfund.eu wil in de toekomst inzetten op verdere ondersteuning van knowhow in verband met budgetten, *funding* en boekhouding. In 2017 deden we dit al voor twee projecten, m.n. Investigate Europe en EIC.network. Langs deze weg wil ik dan ook in de eerste plaats de donoren en subsidieverstrekkingen van het eerste uur bedanken die deze internationalisering en professionalisering hebben mogelijk gemaakt: De Vlaamse overheid, Fritt Ord, Adessium Foundation en Open Society Foundations.

Ides Debruyne
7 februari 2018

2. Missie

2.1. Onze visie en missie

We geloven dat journalistiek cruciaal is om levendige democratieën in heel Europa aan te moedigen. We houden ons vooral bezig met het bevorderen van onafhankelijke en diepgravende journalistiek die het algemeen belang dient, die de “accountability” zowel als de transparantie bevordert en bijdraagt aan kritisch denken en een goed geïnformeerd debat.

We willen professionele journalistiek in heel Europa promoten als antwoord op de uitdagingen en kansen die voortvloeien uit de toegenomen digitalisering, de internationalisering van de politieke, zakelijke en criminele machtsstructuren, evenals de veranderende verdienmodellen.

We promoten diepgravende, onafhankelijke journalistiek en journalistieke innovatie door:

- Het beheren van redactioneel onafhankelijke journalistieke beurzen met middelen van de Vlaamse overheid, stichtingen en andere non-profitorganisaties;
- Het opbouwen van capaciteit door redactioneel advies en mentorschap van subsidieontvangers;
- Adviseren en coördineren van onderzoeksteams;
- Faciliteren van netwerkmogelijkheden voor onderzoeksjournalisten en andere belangrijke stakeholders.

2.2. Onze oorsprong

Journalismfund.eu is een in België geregistreerde onafhankelijke non-profit organisatie ontstaan uit het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek. Het Fonds was opgezet in 1998 door familie, vrienden en collega's van Decroos om de nalatenschap van de Belgische journalist te herdenken en verder te zetten.

Waarvoor wij staan is waar Pascal Decroos in woord en daad voor stond. Hij was de onderzoeksjournalistiek zeer genegen. Hij was vastbesloten om kansen te creëren voor jong journalistiek talent. Hij had het vermogen om mensen uit verschillende facetten van de samenleving tot dialoog te brengen en te laten samenwerken.

2.3. De journalistiek waarvoor we staan:

De journalistiek die wij ondersteunen is gekenmerkt door twee elementen: diepgravend en onafhankelijk.

- Diepgravende journalistiek is op feiten gebaseerd, stevig onderzocht, maakt gebruik van de best beschikbare methoden en respecteert de relevante professionele, ethische en wettelijke regels.
- Onafhankelijke journalistiek is geloofwaardig omdat het redactioneel onafhankelijk is van politieke, economische of andere soorten invloed. Journalismfund.eu streeft ernaar om de nodige structuren te bieden om dergelijke redactionele onafhankelijkheid te waarborgen.

2.4. Onze waarden

- **Onafhankelijk.** Wij opereren onafhankelijk van alle politieke of economische invloeden, donoren of andere belangen. We respecteren de redactionele onafhankelijkheid van de journalisten waarmee we samenwerken.
- **Transparant.** Ons bestuur, onze medewerkers, partners en het grote publiek weten waar we voor staan, hoe we werken en beslissingen nemen. We vragen de mensen met wie we samenwerken om even transparant te zijn. We zijn ons ervan bewust dat transparantie - in de context van onderzoeksjournalistiek – mensen kan blootstellen aan risico's. We zijn dan ook bewust van onze eisen.
- **Collaboratief.** Samenwerken geeft kracht. Het vergroot de impact van journalisten en journalistiek. Onze bereidheid en het vermogen om samen te werken met de belangrijkste 'stakeholders' in ons veld, versterkt onze strategie. Samenwerking binnen en tussen onze organisatiestructuur versterkt onze activiteiten.
- **Respectvol.** We respecteren de verschillende journalistieke tradities en praktijken in Europa. Tegelijk streven we naar om het hoogste niveau van professionalisme en nauwkeurigheid te ondersteunen. Wij behandelen de informatie die wij publiceren met zorg. Ons interne beleid en onze werkcultuur bevorderen respect tegenover zij die we dienen en binnen alle niveaus van onze organisatie.
- **Anticiperen.** We handelen naar de behoeftes en interesses van journalisten. We passen ons aan aan de veranderende wereld en interne mogelijkheden en bedreigingen. *We walk our talk.*
- **Innovatief.** We propageren nieuwe journalistieke methoden en vaardigheden. We moedigen creatief denken aan en zijn bereid om nieuwe benaderingen uit te proberen.

3. Werkbeurzen Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek

3.1. Doelstelling

De doelstelling van het initiatief Werkbeurzen Bijzondere Journalistiek is journalisten in staat te stellen journalistieke projecten van bijzondere aard en kwaliteit uit te voeren.

De steun wordt verleend in de vorm van subsidie aan individuele journalisten. Ze moeten kunnen aantonen dat hun project ongebruikelijke hoge kosten met zich meebrengt of zo tijdrovend van aard is dat de normale honorering van redactie of uitgeverij niet voldoende is om het project te realiseren. De projecten moeten uitstijgen boven de reguliere verslaggeving, de dagelijkse journalistiek of het correspondentschap. Het onderwerp of thema moet bijzonder zijn, of anders de benadering of invalshoek.

3.2. Wat is bijzondere journalistiek? Wat verstaan we onder onderzoeksjournalistiek?

- **De media staan onder druk.**

Markteconomische factoren bepalen steeds meer wat nieuws is en wat niet. Resultaat: voor de diepgravende en grensverleggende journalistiek is nauwelijks plaats meer.

Ondanks de aanwezigheid van journalistiek talent en de interesse vanwege het publiek, wordt onderzoeks- en bijzondere journalistiek in Vlaanderen te weinig bedreven. Een belangrijk struikelblok blijkt telkens weer de financiering van dergelijke projecten te zijn, zowel bij de schrijvende als de audiovisuele pers. En daar wil het project Fonds Pascal Decroos van Journalismfund.eu vzw wat aan doen door werkbeurzen toe te kennen aan de bijzondere journalistieke projecten.

- **Wat is bijzondere journalistiek?**

De projecten moeten uitstijgen boven de reguliere verslaggeving, de dagelijkse journalistiek of het correspondentschap. Het onderwerp of thema moet bijzonder zijn, of anders de benadering of invalshoek.

Daarnaast moeten opzet en aanpak van de ingediende projecten overtuigen: de plannen dienen goed doordacht en uitgewerkt te zijn, de wijze van informatievergaring (archieef, interviews, reizen) moet een goede onderlinge samenhang vertonen en er moet een reële kans op uitvoerbaarheid zijn.

De aanvrager moet desgewenst – afhankelijk van het soort project – kunnen aantonen dat hij of zij over de nodige kennis, geschiktheid of ervaring beschikt om het plan te kunnen uitvoeren.

- **Wat is onderzoeksjournalistiek?**

Onderzoeksjournalistiek is een vorm van bijzondere journalistiek. Ze graaft in het geheugen van de wereld. Speurt naar feiten die sommigen aan ons oog willen onttrekken. Dat vergt een forse dosis uithouding van de journalist en de nodige financiële middelen om die zoektocht tot een goed einde te kunnen brengen. Maar de investering in tijd, energie en geld loont de moeite, want bijzondere journalistiek levert géén vluchtige informatie op die meteen vergeten is. Onderzoeksjournalistiek vormt een tijdsdocument met

verrassende inzichten.

Wat onder onderzoeksjournalistiek moet worden verstaan, daar volgt Journalismfund.eu vzw [de pragmatische invalshoek van de Vereniging van Onderzoeksjournalisten \(VVOJ\)](#): *Onderzoeksjournalistiek is kritische en diepgravende journalistiek.*

'**Kritisch** wil zeggen dat de journalistiek niet slechts fungeert als doorgeefluik van 'nieuws' dat er al was, maar dat nieuws wordt gemaakt dat er zonder dat journalistiek ingrijpen niet zou zijn geweest. Dit kan gebeuren door het creëren van nieuwe feiten, maar ook door reeds bestaande feiten op een nieuwe manier te interpreteren of met elkaar in verband te brengen. **Diepgravend** wil zeggen dat substantiële eigen journalistiek inspanning is verricht, hetzij in kwantitatieve zin – veel tijd gestoken in het onderzoek, veel bronnen geraadpleegd, et cetera – hetzij in kwalitatieve zin – scherpe vragen geformuleerd, nieuwe benaderingen opgepakt, et cetera, hetzij een combinatie daarvan.'

3.3. Wie was Pascal Decroos?

Pascal Decroos was een bijzonder journalist met bijzondere ideeën.

Hij werd geboren in Oostende op 20 april 1964 en overlijdt in Brussel op 2 december 1997.

Pascal Decroos is de exponent van een nieuwe generatie journalisten. Een gedreven journalist met een hart voor de zwakkeren in onze samenleving.

Zijn opleiding tot regisseur aan het RITCS

Midden de jaren tachtig volgt Pascal Decroos de opleiding tot regisseur aan het RITCS te Brussel. In 1988 gaat hij aan de slag bij Jambers TV Productions waar hij reportages maakt voor *Telefacts (VTM)*.

Een eigen productiehuis gespecialiseerd in reportages in documentaires

Als freelance journalist werkt Pascal Decroos van 1989 tot 1993 aan televisiereportages voor '*Het Ei van Christoffels*' en '*NV De Wereld*' (VRT, TV1).

Nu heeft hij de ervaring om een eigen productiebedrijf te runnen. Samen met Ludo Poppe houdt hij in 1993 Productiehuis [Kanakna](#) Documentary boven de doopvont. De documentaires van dit productiehuis brengen de gevolgen van oorlog en uitbuiting in beeld, en analyseren vaak veronachtzaamde problemen van de moderne tijd. Maar bovenal registreren zij de mens vanuit een bijzondere invalshoek. Dank aan grensoverschrijdende reportages als '*Het dienstmeisje van de diplomaat*' (1997): over Hanufa, mishandeld als klein kind en nu op zoek naar haar ouders in Bangladesh. Of de spraakmakende Panorama-documentaire '*Bloed op het vlees*' (1996) waarvoor Pascal een jaar lang onderdook in de bloederige wereld van de vleesmaffia. In de zomer van 1997 werkt Pascal Decroos mee aan de eerste Vlaamse docusoap: '*Het leven zoals het is: camping*', een bij momenten ontroerende en aangrijpende reportagereeks over het dagelijkse leven op een camping.

Credo van een bijzonder journalist

Tijdens zijn professionele loopbaan bouwt Pascal Decroos een reputatie op als kritisch, inventief televisiejournalist. Zijn credo is: niet meedrijven in de oppervlakkige nieuwsstroom, maar onderduiken. Geen snelle conclusies trekken, maar zoeken en tasten tot je de waarheid gevonden hebt.

3.4. Procedure

Het opzet en de aanpak van de ingediende projecten moeten overtuigen: de plannen dienen goed doordacht en uitgewerkt te zijn, de wijze van informatievergaring (archief, interviews, reizen) moet een goede onderlinge samenhang vertonen en er moet een reële kans op uitvoerbaarheid zijn. De aanvrager moet – afhankelijk van het soort project – kunnen aantonen dat hij of zij over de nodige kennis, geschiktheid of ervaring beschikt om het plan te kunnen uitvoeren.

Voorafgaand aan het subsidieverzoek ontvangt de aanvrager een leidraad waarin voorwaarden vermeld staan waaraan een verzoek moet voldoen. De aanvrager kan eventueel van tevoren zijn of haar verzoek mondeling bespreken met de projectmanager Fonds Pascal Decroos. Uiteraard wordt het moeilijker dicht bij de deadline. Hoe de aanvrager praktisch tewerk gaat, vindt hij bij 'Aanvraagformulier'.

De Jury komt ongeveer om de drie maanden bijeen om de binnengekomen subsidieaanvragen te beoordelen (zie ook 'timing'). In geval van afwijzing ontvangt de subsidieaanvrager een korte motivering van de beslissing van de Jury.

3.5. Leidraad

- Zowel beginnende (starters) als ervaren journalisten (seniors) kunnen een project indienen dat in de reguliere journalistiek niet gerealiseerd kan worden, dat grote nieuwswaarde en diepgang heeft en terzelfdertijd origineel, innovatief en tijdrovend is.
- De aanvrager moet journalist (schrijvende of audiovisuele pers) zijn of kunnen aantonen dat hij/zij een carrière in de journalistiek ambieert. Referenties in de vorm van personen en/of verwijzingen naar eerder werk zijn daarbij onmisbaar.
- Alleen natuurlijke personen komen in aanmerking voor een Werkbeurs.
- Onderzoeks- of bijzondere journalistieke projecten hebben een voor Vlaanderen relevante thematiek.
- Het Fonds Pascal Decroos kent vier soorten werkbeurzen toe:
 - ONDERZOEKSJOURNALISTIEK
Een werkbeurs onderzoeksjournalistiek stelt de aanvrager in staat zich gedurende langere tijd met een onderwerp bezig te houden.
 - BIJZONDERE JOURNALISTIEK.
 - VOORONDERZOEK
Indien niet duidelijk is of onderzoek tot een bepaald verwacht resultaat zal leiden, is het mogelijk een Werkbeurs aan te vragen voor vooronderzoek.
 - STARTSUBSIDIE
Beginnende journalisten kunnen in sommige gevallen in aanmerking komen voor een startsubsidie.

- De aanvrager moet de haalbaarheid van het project kunnen aantonen. Voor seniors is de principiële toezegging van een medium om het journalistieke product te plaatsen een voorwaarde, voor starters is dit een extra pluspunt.
- Alle journalistieke eindproducten komen in aanmerking: kranten- en magazinereportages, radio- en tv-documentaires en -series, fotoreportages en -boeken en journalistieke non-fictieboeken.
- Over de toekenning van de Werkbeurzen wordt beslist door een onafhankelijke jury op basis van objectieve criteria.
- In de jury zetelen journalisten met een ruime ervaring in het vak. De Werkbeurzen zijn totaal onafhankelijk van commerciële belangen.

3.6. Criteria

Elk voorstel zal door de individuele juryleden worden beoordeeld aan de hand van 9 criteria. Voor elk criterium geeft het jurylid een score van 0 (het voorstel beantwoordt totaal niet aan het criterium) tot 10 (het voorstel beantwoordt volkomen aan het criterium).

De criteria hebben een relatief gewicht ten opzichte van elkaar; die gewichten zijn verschillend voor starters en voor seniors.

Het eindresultaat is een score op 1000. Er wordt een gemiddelde gemaakt van de scores die het voorstel bij de 4 juryleden behaald heeft. Een voorstel dat op dit gemiddelde minder haalt dan 600 op 1000 komt niet voor een werkbeurs in aanmerking.

Criterion	Relatief gewicht starter	Relatief gewicht senior
1. Niet regulier karakter	x 18	x 15
2. Maatschappelijk relevant	x14	X10
3. Originaliteit en innovatief karakter	X18	X8
4. Gedurfdheid (de graad van risico verbonden aan de uitwerking van het project)	X14	X8
5. Haalbaarheid	X6	X10
6. Nieuwswaarde	X10	X10
7. Ervaring van de indiener/referenties	X3	X7
8. Verkoopbaarheid/marktgerichtheid	X7	X13

9. Tijdrovendheid	X10	X14
10. Totaal	/1000	/1000

3.7. Jury

De evaluatie van de voorstellen voor een werkbeurs gebeurt door een onafhankelijke jury aan de hand van objectieve criteria die vooraf voor iedereen bekend zijn. De namen van de juryleden worden echter nooit voor de evaluatie bekend gemaakt. Elk voorstel wordt door vier juryleden gequoteerd. Het Fonds heeft geen invloed op de evaluatie en selectie van voorstellen.

Evaluatie gebeurt door een onafhankelijke jury die samengesteld wordt door het fonds op basis van een lijst van namen voorgesteld door de leden van de Raad van Bestuur. De jury bestaat uit vier leden waarvan drie met een gedegen journalistieke ervaring en één met een andere relevante achtergrond. De juryleden staan niet op de loonlijst van een mediabedrijf.

Elk voorstel wordt door 4 juryleden afzonderlijk geëvalueerd aan de hand van de vooropgezette criteria. Aan de hand van de score dat het voorstel behaalt en in functie van het beschikbare budget, stelt het jurylid ook voor welk bedrag aan welk voorstel toegekend moet worden.

De juryleden zenden hun beoordelingen naar het Fonds, ten laatste vijf werkdagen voor de driemaandelijke evaluatie-vergadering. Het Fonds brengt de verschillende beoordelingen samen in één dossier, in functie van de evaluatie-vergadering. Op deze evaluatie-vergadering komen de juryleden, op basis van de individuele scorekaarten, tot een consensus over de toekenning van de werkbeurzen en de verdeling van het beschikbare budget. Een vertegenwoordiger van het Fonds fungeert als secretaris.

In geval de stemmen van de 4 juryleden gelijk verdeeld zijn komt de voorzitter van de jury met een compromis voorstel dat door alle juryleden moet aanvaard worden.

De juryleden zijn journalisten met een ruime bewezen ervaring in het vak. Twee van de vier juryleden roteren elke twee jaar; een jurylid kan maximum vier opeenvolgende jaren in de jury zetelen.

3.8. Aanvragen 2017

Voor het Fonds Pascal Decroos project, ontving Journalismfund.eu vzw in 2017 134 aanvragen, door 184 aanvragers in 3 rondes.

De jury is drie keer samengekomen en heeft voor een totaal aan **€284.494** toegekend.

De afgelopen 5 jaar is de jury van het Fonds geen 4 keer gejureerd, wegens te hoge vraag in verhouding met de beschikbare middelen.

Tegelijk wordt het Fonds Pascal Decroos jaarlijks door de Vlaamse regering via een ministerieel besluit gefinancierd. De ondertekening gebeurt telkens in de maand mei, waardoor er geen deadlines voor die datum worden georganiseerd. Tussen de laatste juryvergadering en de eerste van het volgende jaar, zit soms wel een tijdspanne van 6 maanden. Ook dit zorgt dat de spreiding over een gans jaar moeilijk wordt.

	2013	2014	2015	2016	2017
# aanvragen	99	99	86	71	134
# projecten	52	40	38	37	34
Toegekend	209.488	189.150	183.565	195.504	284.494
Uitbetaald	189.771	161.020	180.872	174.666	209.667
Kleinste beurs	1.000	1.500	500	1.000	1.000
Grootste beurs	15.000	10.000.00	10.000.00	10.000	20.000
Gemiddeld	4.029	4.729	4.831	5.284	8.367
Gevraagd	737.069	734.394	555.968	469.210	875.629
Gemiddeld per zittijd	245.690	244.798	185.323	156.403	291.876
Zittijden jury	3	3	3	3	3

De toegekende werkbeurzen zijn voor 100% gefinancierd met middelen van de Vlaamse overheid (algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2017) en gestipuleerd in het Ministerieel besluit betreffende de toekenning van een algemene werkingssubsidie aan Journalismfund.eu vzw en getekend dd. 24 mei 2017. (Begrotingsartikel HB0-1HHI2AF-WT).

Het subsidiebesluit voorziet 180.000 euro aan budget voor werkbeurzen.

Tijdens de herdenking van het overlijden van Pascal Decroos (20 jaar later) kondigde de minister van Media Sven Gatz aan dat er in 2017 extra middelen werden voorzien heel specifiek voor werkbeurzen aan journalisten (geen werkingmiddelen). Het subsidiebesluit in verband met die 90.000 euro extra steun werd ondertekend op 23 november 2017: "Op de kredieten van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2017, begrotingsartikel HB0-1HHI2AC-WT (basisallocatie HH031) wordt een aanvullende subsidie van maximaal 90.000 euro toegekend aan Journalismfund.eu."

3.9 Overzicht van de gepubliceerde werkbeurzen in 2017

Las Mamás belgas

In 1937 vertrekt een groep jonge, Joodse vrijwilligsters vanuit België naar het door burgeroorlog verscheurde Spanje. Ze willen de Tweede Spaanse Republiek steunen tegen de oprukkende fascistische generaal Franco. Samen met enkele Nederlandse verpleegsters krijgen ze in het militaire hospitaal El Belga niet alleen te kampen met de verschrikkingen van de oorlog, maar ook met de Belgische hospitaaldirectie en de plaatselijke politici die vinden dat verpleegsters zich beter niet met politiek bemoeien.

fondspascaldecroos.org/LasMamasbelgas

€4.300

Boek – Uitgeverij Lannoo

Auteur: Sven Tuytens

De Geldmakers

Sinds haar oprichting in 1850 wordt de Nationale Bank van België (NBB) gezien als een van de betrouwbaarste, maar ook geheimzinnigste instellingen van het land. Na de invoering van de euro verdwenen onze Belgische briefjes en munten, en leek de NBB een relict uit het verleden. Wat is haar bestaanrecht vandaag? Welke rol speelde ze tijdens en na de financiële crisis, toen onze banken aan de afgrond stonden? En hoe luid klinkt haar stem in het koor van de grote Europese Centrale Bank in Frankfurt?

Met veel zin voor detail vertelt Véronique Goossens wat er zich achter de schermen van de Nationale Bank afspeelt. De Geldmakers gaat over geld dat ons dagelijks leven bepaalt en over centrale bankiers die in de eerste plaats mensen zijn.

fondspascaldecroos.org/DeGeldmakers

€6.000

Boek – Uitgeverij Polis

Auteur: Véronique Goossens

Lobbyen in de Wetstraat

Bedrijven, vakbonden, belangengroepen, ngo's, professionele lobbyisten: allemaal doen ze hun best om hun stempel op de Belgische politiek te drukken. Op welke manier doen ze dat, en met welke middelen? Hoe ver gaan ze daarin? Hoe weten ze de Wetstraat te veroveren en politici voor zich te winnen? Het zijn vragen die maar zelden een antwoord krijgen. Tot nu. In 'Lobbyen in de Wetstraat' bekijkt Dominique Soenens in drie brandend actuele dossiers hoe lobbyen in zijn werk gaat.

Fondspascaldecroos.org/LobbyenWetstraat

€5.000

Boek – Uitgeverij Epo

Artikel: Apache. Dd. 04 mei 2017

Congo's geweldadige vrede

Ondanks meerdere pogingen en enorme hoeveelheden geld die geïnvesteerd werden om de conflicten en de huidige situatie in Oost-Congo te beheren, zijn de verschillende vredesakkoorden er niet in geslaagd de voorwaarden te creëren voor duurzame vrede. Conflict in Oost-Congo; een verhaal van oorlog en gebrekkige vredesakkoorden.

fondspascaldecroos.org/en/CongoViolentPeace

€4.650

Boek – Uitgeverij EPO

Artikels. Na twee verkiezingsjaren zonder verkiezingen stapelt de woede zich op in Congo - MO.be, 11 oktober 2017

Tussen 2013 en 2017 werden er 23 artikels gepubliceerd (in MO*, African Arguments Injustice and indifference, all Africa, UMOYA, Afrikarabia, ..)

We haten elkaar meer dan de joden

Dat de gewone Palestijnen meer dan vijftig jaar de nadelige gevolgen van de Israëlische bezetting ondervinden weet iedereen. Hiervan getuigen de talloze artikelen en reportages die dagelijks het publiek bereiken.

Maar hoe de Palestijnse bevolking ook nog eens te lijden heeft onder het autocratische leiderschap van haar eigen politici en bestuurders en hun verlamme interne ruzies, is onbekend. Dit drama is de rode draad in het boek van Els van Diggele. De schrijfter deed vanuit Ramallah enkele jaren diepgaand onderzoek achter de schermen van de Palestijnse samenleving. Ze beschrijft een land waar conflicten heersen die vaak dateren van meer dan honderd jaar geleden.

Fondspascaldecroos.org/WeHatenElkaarMeer

€7.000

Boek – Uitgeverij Athenaeum

Auteur: Els van Diggele

Dokter aan het stuur

Tijdens zijn opleiding tot huisarts krijgt Egmont Ruelens verschillende bus- en tramchauffeurs over de vloer met stressklachten en fysieke problemen. Ze flirten met een burn-out. Hij besluit een masterthesis te maken over de werkomstandigheden van bus- en tramchauffeurs in Antwerpen. Maar om de situatie écht te kunnen inschatten, gaat hij zelf een jaar aan de slag als buschauffeur. Incognito. Dit boek is zijn verhaal.

€6.850

Boek – Uitgeverij Lannoo

Auteur: Egmont Ruelens

Publicaties: Vanaf nu zult u nooit meer met dezelfde ogen naar uw buschauffeur kijken - De Standaard, 11 oktober 2017

DOKTER UNDERCOVER ALS BUSCHAUFFEUR - VTM Nieuws, 11 oktober 2017

Huisarts gaat 1 jaar undercover als buschauffeur bij De Lijn: "Het systeem zit helemaal fout" - Gazet van Antwerpen, 11 oktober 2017

Huisarts Egmont Ruelens ging undercover als buschauffeur - Van Gils en Gasten, 11 oktober 2017

Huisarts gaat undercover als buschauffeur: "Na twee maanden ging ik door mijn rug" - De Morgen, 11 oktober 2017

De wachtzaal van de dokter zat vol buschauffeurs en dus ging deze huisarts undercover bij De Lijn om uit te zoeken hoe dat kwam - Het Nieuwsblad, 12 oktober 2017

Dokter gaat undercover als buschauffeur: "Verlof is niet iets dat u vraagt. Het is iets dat wij geven" - HLN.be, 11 oktober 2017

Vlaanderens grootste outlet, tegen welke prijs?

Voor de ontwikkeling van een Factory Outlet Center aan Flanders Expo betoonde de stad Gent zich in een deal met een beursgenoteerde projectontwikkelaar. Steven Vanden Bussche dook voor Apache terug in de tijd om de constructie te begrijpen.

Werkbeurs €1.200

Artikel – Apache.be

Auteur: Steven Vanden Bussche

Verslaafd aan Colombiaanse steenkool -

Raf Custers ging naar het Noorden van Colombia waar hij El Cerrejon bezocht, de site van de grootste steenkoolmijn van Latijns-Amerika. Resultaat is een feuilleton op Mo.be.

Werkbeurs: €7.425

Auteur: Raf Custers

'Zwijg, bitch! Denk aan je kinderen' (Mo.be, 9 februari 2017)

Harde feiten en valse berichten over steenkool - MO.BE, 20 JUNI 2017

Steenkoolmijn El Cerrejon: Slokop in woestijngebied - MO.BE, 10 FEBRUARI 2017

Omstreden mijnbouwbedrijf duwt boeren in armoede - MO.BE, 8 FEBRUARI 2017

Groene praatjes, grauw werk bij grootste steenkoolproducent van Latijns-Amerika - MO.BE, 7 FEBRUARI 2017

De hete revolte van Teheran

Seks voor het huwelijk is strafbaar met zweepslagen en opsluiting. Overspel zelfs met de doodstraf. En net daarom blijkt grensoverschrijdend seksueel gedrag in Iran de norm. Twee journalisten maakten met de steun van het Fonds Pascal Decroos een beklijvende undercoverreportage uit de onderbuik van Teheran.

Werkbeurs: €4.500

Auteur: Anoniem (naam bekend bij Journalismfund.eu)

Artikel

Orgies, alcohol en drugs: dit is de hete revolte van Teheran - De Morgen, 4 maart 2017

Radio

Seks en drugs en Teheran - Interne Keuken (Radio 1)

Van arbeidsmigrant tot IS-strijder

Chorqisloq, een dorp in een afgelegen regio in Tadzjikistan, staat onder strikte observatie van lokale politie, veiligheidsdiensten en andere instanties. In de afgelopen drie jaar zijn 69

inwoners vertrokken naar Syrië. Angst lijkt te regeren onder inwoners van het dorp en familieleden van IS-strijders worden streng in de gaten gehouden door de veiligheidsdiensten. "Niemand weet hoe ze zijn vertrokken, zelfs hun eigen familieleden niet", fluistert een basisschool lerares. Haar collega voegt toe: "We mogen niet over ze praten".

Werkbeurs: €7.558

Auteur: Iris Oppelaar

fondspascaldecroos.org/ArbeidsmigrantStrijder

Artikels:

[Central Asia and Islamic State: The Russian Connection](http://thediplomat.com) - thediplomat.com, 8 maart 2017

[Waarom sommige Centraal-Aziatische migranten in Rusland IS-strijders worden](#) (NL) - MO.be, 4 april 2017

Toxic Circle

In hun strijd om een einde te maken aan het gebruik van asbest, bundelen inwoners uit twee verschillende dorpen die rechtstreeks te maken hebben met de impact van asbestvervuiling, hun krachten.

Werkbeurs: €8.500

fondspascaldecroos.org/toxic-circle

Auteur: Maarten Schmidt

Artikel – De Standaard en Mo.be. De documentaire komt uit in 2018.

[Van Kapelle tot Kymore: Etex ook verantwoordelijk voor asbestslachtoffers in India?](#) - (MO.be, 16 maart 2017)

[‘Ik ijver voor een monument voor alle slachtoffers van asbest wereldwijd’](#) - (standaard.be, 17 maart 2017)

Manke statistiek stopt elk onderzoek naar misdrijven van ondernemingen

Sinds 1999 kunnen ondernemingen voor de strafrechter verschijnen voor de misdrijven die ze plegen. Hoe vaak gebeurde dit? Hoe vaak niet? Om welke reden? Welke straf vroeg het parket als de zaak wel voor de rechtbank kwam? En welke straf sprak de rechter uit?

Werkbeurs: €1.600

Auteur: Patrick Gijssels

fondspascaldecroos.org/mankestatistiek

Artikels in Knack:

[Waarom niemand weet hoeveel bedrijven er voor de rechter moeten verschijnen](#) - Knack, 25/04/2017

[Belastingsfraude: justitie werkt met slechte statistieken](#) - Knack, 25/04/2017

Bomen en klimaataflaten

Ontbossing is wereldwijd een groot probleem. Tegelijkertijd bedreigt de klimaatverandering, veroorzaakt door de toenemende uitstoot van broeikasgassen, niet alleen de natuur, maar ook de mensheid. Het idee dat we beide problemen tegelijk kunnen bestrijden – door het planten van bomen, die wanneer ze groeien aanzienlijke hoeveelheden CO2 opslaan – is dan ook aantrekkelijk.

Werkbeurs: €5,000

Auteur: Tim Vernimmen

fondspascaldecroos.org/klimaataflaten

Artikel – EOS

[Bomen als klimaataflaten](#) - EOS, 22 JUNI 2017

Waarom ngo's niet om holebirechten malen

Oeganda staat bekend als een van 's werelds slechtste landen om lesbische, homo, biseksueel of transgender (LGBT) te zijn. Holebi's riskeren er veertien jaar cel en zijn slachtoffer van geweld en discriminatie. Oegandese kerkleiders roepen op om hen te lynchen, politieke leiders gebruiken hen als bliksemafleiders voor de echte problemen.

Werkbeurs: €3,346

Auteur: Jan De Deken, Arne Gillis

fondspascaldecroos.org/NgosEnHolebirechten

WEEKBLAD

"Homo's zijn bliksemafleiders voor de echte problemen", Knack van 30 augustus 2017. p. 79-83

ONLINE

["Heksenjacht op holebi's in Oeganda: 'Homo's zijn bliksemafleiders voor de echte problemen'"](#), Knack.be, gepubliceerd op 29 augustus 2017

Who run the world?

Vlaamse vrouwen met talent en leiderschapskwaliteiten bereiken zelden de top. Journaliste Tine Maenhout onderzoekt samen met tien inspirerende vrouwen die vandaag topposities bekleden waarom dit nog steeds zo is en hoe het naar de toekomst toe beter kan. Ook stellen ze zich de visionaire vraag hoe de wereld eruit zou zien met meer vrouwen op sleutelposities. De resultaten van dit onderzoek verschenen in een 10-delige interviewreeks in Charlie Magazine en in een reportage voor Knack.be.

Werkbeurs: €4,190

fondspascaldecroos.org/whoruntheworld

Artikels

[Marleen Temmerman over vrouwelijk leiderschap](#) - Charlie Magazine, 10 oktober 2017

["Wie kiest voor een ambitieus plan, moet inleveren"](#) - Charlie.be, 2 november 2017

["Je wimpelt met huishoudhulp en kinderopvang geen verantwoordelijkheid af"](#) - Charlie.be, 5 december 2017

["Mannen en vrouwen moeten meer beseffen dat de vrouw niet de CEO is van het gezin"](#) -

Charlie.be, 21 December 2017

"Je betaalt een heel hoge prijs voor dit soort leven" - Charlie.be, 4 januari 2018

Elke Jeurissen over vrouwelijk leiderschap - Charlie.be, 12 februari 2018

Meyrem Almaci over vrouwelijk leiderschap - Charlie.be, 15 maart 2018

De geschiedenis van het varken

Waar ook ter wereld kent het varken een met verhalen en afbeeldingen beladen geschiedenis. Het dier torst hartstocht en verwerping. Wat we met 'het varken' doen en deden, reveleert 'de mens'. Het gulzige varken als metafoor voor ons vraatzuchtig handelen? Een documentaire van Jan Vromman.

Werkbeurs: €10,000

fondspascaldecroos.org/geschiedenis-het-varken

Publicatie:

De geschiedenis van het varken (in ons) – 2017 - Trailer 'The history of the pig (within us)

RADIO

"Christenen hadden ook een verbod op het eten van varkens, maar Romeinen veranderden de regels" - Interne Keuken (Radio 1), 9 december 2017

Rusland 1917-2017: nostalgie of revolutie?

Met de steun van het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek reizen MO*-journalist Pieter Stockmans en fotograaf Mashid Mohadjerin door een aantal belangrijke steden in Europees Rusland om de revolutionaire krachten anno 2017 in kaart én beeld te brengen, 100 jaar na de Russische revoluties van 1917.

Werkbeurs: €5,500

fondspascaldecroos.org/rusland19172017

Publicaties:

ONLINE

Aleksei Navalny, de luis in de pels van Vladimir Poetin - MO*.be, 5 september 2017

100 jaar Russische Oktoberrevolutie 1917: eindelijk in de vuilnisbak van de geschiedenis? - MO*.be, 6 november 2017

Rusland: revoluties komen en gaan, maar de tsaar blijft bestaan - MO*.be, 9 november 2017

De man die Poetin uit het zadel kan lichten - MO*.be, 27 november 2017

Spionnen van het Westen, of echte patriotten? - MO*.be, 11 december 2017

De Poetingeneratie: blinde vogeltjes of toekomstige leiders? - MO*.be, 19 december 2017

Russisch Aktionisme is niet dood! - Mo.be, 17 maart 2018

VIDEO

Jonge Russen getuigen - MO*.be, 20 december 2017

MAGAZINE

Spionnen van het Westen, of echte patriotten? - MO* Magazine (MO*126), 11 december 2017

RADIO

"Lenin draait zich honderd jaar na de revolutie om in zijn mausoleum" - Radio1.be, 11 november 2017

The De chronisch vermoeide portefeuille van professor De Meirleir

Onderzoek van Tom Cochez toont hoe 'chronisch vermoeidheidsspecialist' Kenny De Meirleir via tal van bedrijfjes zijn patiënten vaak omstreden peperdure tests en medicatie verkoopt die hij zelf voorschrijft.

Werkbeurs: €2,500

fondspascaldecroos.org/chronischvermoeideprof

Publicatie – Apache.be

ONLINE

De chronisch vermoeide portefeuille van professor De Meirleir - Apache.be, 4 oktober 2017

Chronisch vermoeidheidsprofessor De Meirleir voor strafrechter - Apache.be, 4 oktober 2017

Het Belgisch Congobeleid: quod non?

Kabila. Michel. Van Saksen-Coburg. De Croo. Vier namen die zowel in Congo als in België een belletje doen rinkelen. Vier families die hun stempel drukten op beide landen en hun onderlinge relaties. Hoe en waarom hebben zij de Belgisch-Congolese betrekkingen mee bepaald? Welke impact hebben hun acties op de actuele band tussen Brussel en Kinshasa?

Auteur: Goele Geeraert

€3,000

fondspascaldecroos.org/hetbelgischcongobeleid

MAGAZINE

In de naam van de vader, de zoon en de republiek Congo - MO* Magazine nr 125, 6 september 2017

ONLINE

In de naam van de vader, de zoon en de republiek Congo - MO.be, 14 september 2017

Nepal, na het breken van de dijken

Nepal werd in augustus zwaar getroffen door dodelijke overstromingen. Volledige dorpen zijn van de kaart geveegd, duizenden gezinnen overleven nog steeds van de hulpindustrie. Voornamelijk rijst, proper water, en tentzeilen worden uitgedeeld om de gezinnen bij te staan.

Journalist Arnaud De Decker en fotograaf Jules Devoldere trokken vlak na de overstromingen naar de meest getroffen gebieden om de situatie te onderzoeken.

Auteur: Arnaud De Decker en Jules Devoldere

Werkbeurs: €2,000

fondspascaldecroos.org/Nepaloverstromingen

Publicatie: Nepal, na het breken van de dijken - MO* Magazine, 14 september 2017

Met de trein van China naar Europa

In 2013 the Chinese president Xi Jinping launched the One Belt One Road (OBOR) project in an attempt to connect China to the European continent through a maritime route. **Jeanne Boden** investigates the growing Chinese influence in Europe and Belgium.

Werkbeurs: €6,500

fondspascaldecroos.org/treinchinaeuropa

Artikels – ONLINE

Wordt Europa Chinees? - Apache.be, 7 november 2017

China's tweede Grote Sprong Voorwaarts - Apache.be, 14 november 2017

Kazachstan, cruciale schakel tussen China en Europa - Apache.be, 21 november 2017

China, de democratie die geen democratie is - Apache.be, 28 november 2017

De absolute macht van Xi Jinping - Apache.be, 5 december 2017

Op de Grens van het Geluk

Sinds Bulgarije, het land met de laagste lonen van Europa, in 2007 lid werd van de Unie, emigreren elk jaar zo'n 15.000 Bulgaren op zoek naar een betere toekomst in het Westen. Velen stranden echter aan de rand van onze maatschappij en bivakkeren op afgelegen plekken in en rond de steden. Wil Mathijs schetst een portret van Bulgaarse migranten die hun geluk zochten in België maar van de regen in de drop terechtkwamen.

Auteur: Wil Mathijs

Werkbeurs €5,000

fondspascaldecroos.org/grensvangeluk

Documentaire – feature

Pelikaanstraat 20

In Mali is "aller en aventure" een bekend gezegde. Jonge mannen worden er aangemoedigd om elders dan in hun eigen nest de vleugels uit te slaan om een échte man te worden.

Auteurs: Aminata Demba, Leslie Verbeek, Marijn Duijvestein

Werkbeurs: €5,000

fondspascaldecroos.org/pelikaanstraat20

Publicaties:

KRANT

"Dit verhaal sterft uit als ik het niet vertel", 2 maart 2017. Gazet van Antwerpen.

TELEVISIE

Pelikaanstraat 20 - Canvas (Vranckx en de Nomaden) , 5 maart 2017

De wedergeboorte van acteur Maarten Goffin

Het was een spannende nacht voor Myriam en Luc Goffin, in maart 1983. De moeder overste van een weeshuis in Salvador Da Bahia, Brazilië had hen net verteld over de twee kinderen die ze ter adoptie had: de kleine Fabriçio en de net iets oudere en donkerdere Roberto. Ze zou een nacht nadenken over wie van de twee Luc en Myriam mochten adopteren. Haar keuze viel op Fabriçio. Die werd de Vlaamse acteur Maarten Goffin (Spitsbroers, GoGoGo,...). Kristof Hoefkens ging met Maarten op zoek naar de levens die hij had kunnen leiden als het

die nacht anders was gelopen, naar zijn biologische moeder en naar 'Roberto', het andere kindje uit het weeshuis.

Auteur: Kristof Hoefkens

Werkbeurs: €5,649

fondspascaldecroos.org/maartengoffin

Publicaties:

ONLINE

DE WEDERGEBOORTE VAN MAARTEN FABRÍCIO GOFFIN - De Standaard, 9 september 2017

Acteur Maarten Goffin (34) ontmoet voor het eerst zijn biologische moeder: "Alsof ik een tweede keer ben geboren" - gva.be, 11 september 2017

'Spitsbroers'-acteur Maarten Goffin zocht en vond zijn biologische moeder in Brazilië - hln.be, 12 september 2017

Telefacts - afl.29 - vtm.be, 13 september 2017

The distance between us

Het uitgangspunt van The Distance Between Us vormt een paar audiocassettes die de kunstenaar en fotograaf Jan Locus van een Marokkaanse familie in Molenbeek een aantal jaar geleden overhandigd kreeg.

Auteur:

Jan Locus

Werkbeurs: €2,000

fondspascaldecroos.org/distancebetweenus

Documentaire – feature

De redder van de Kaja Kaja's

Nomade Jimmy Hendrickx reisde naar een afgelegen stam in Papoea in het spoor van de Belgische missionaris Petrus Vertenten. Die was er zo'n honderd jaar geleden actief en redde de stam van de uitroeiing. Hij wordt er nog altijd vereerd.

Auteur: Jimmy Hendrickx

€3,000

fondspascaldecroos.org/redderkajakajas

Publicatie: documentaire – Canvas (Vranckx en de Nomaden)

La fleurière

In de achterkamer van een bloemenwinkel graven Tomi, Rasto en Mižu een tunnel om zo de kluis van de Nationale Bank te bereiken. Bij aanhoudende regen komt het gangenstelsel onder water te staan en worden ze gedwongen hun werkzaamheden te staken.

Auteur: Ruben Desiere

Werkbeurs: €5,000

fondspascaldecroos.org/Lafleurière

Documentary – feature

LON

Lon Landau is een beloftevolle joodse decorontwerper, wiens leven een dramatische wending neemt tijdens WOII. Hij wordt gevangengehouden in de Dossin kazerne in Mechelen, maar hij besluit optimistisch te blijven en te doen wat hij best kan: droomwerelden bouwen.

Met deze animatiedocumentaire komt een verhaal van meer dan 75 jaar terug tot leven.

Werkbeurs: €4,930

Auteur:

Nina Landau, Lon was haar grootoom

Publicatie

LON werd uitgezonden op **19 november 2017 om 22.00 u op Canvas.**

4. Werkbeurzen Flanders Connects Continents

4.1. Wat?

Flanders Connects Continents is een project dat door Journalismfund.eu wordt gerund onder haar Vlaamse Fonds Pascal Decroos

Op 17 november 2015 besliste de minister-president van de Vlaamse Regering, de Heer Geert Bourgeois, om het project Flanders Connects Continents te steunen met een projectsubsidie van 167.940 euro.

Dit was een nieuw werkbeurzenprogramma dat intercontinentale journalistieke samenwerkingen tussen journalisten uit Sub-Sahara en journalisten uit Vlaanderen wou stimuleren. Flanders Connects Continents is geïnspireerd op het succes van Connecting Continents, een intercontinentaal onderzoeksjournalistiek project voor teams van journalisten uit Europa en Afrika. Dit laatste was eveneens gecoördineerd onder de vleugels van Journalismfund.eu vzw en gefinancierd door de Nederlandse NGO Oxfam Novib. Beiden zien we als pilootprojecten om in 2017 een groter project op te starten met extra financiering.

Flanders Connects Continents werd op 1 december 2015 boven de doopvont gehouden, tijdens een persconferentie in Brussel, georganiseerd door het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek, ons Vlaams werkbeurzenprogramma. Mark Andries, kabinetschef van Minister president Geert Bourgeois, kondigde aan dat er een totaal van 168,000 euro zou worden vrijgemaakt voor de intercontinentale samenwerking tussen Vlaamse en Afrikaanse journalisten. In totaal kregen 18 teams (in totaal 52 journalisten) een werkbeurs. De gemiddelde werkbeurs bedroeg een kleine 7.000 euro per project (6.944 euro om precies te zijn).

Het totale volume aan steun dat door de 66 aanvragers of 23 aanvragen werd gevraagd bedroeg 249.068 euro. Dit is het dubbele van wat Journalismfund.eu vzw ter beschikking had.

66 aanvragers dienden samen 23 aanvragen in. 23 waren vrouwen, 43 waren mannen. Ze kwamen uit 20 landen.

In totaal waren de aanvragers uit 20 verschillende landen afkomstig. België was het best vertegenwoordigd. Daarna volgde Nigeria (4), Bénin (3), Burkina Faso (3), Congo (3) en Uganda (3). De aanvragen waren evenredig verdeeld tussen freelancers (33) en bedienden en werkzoekenden/studenten (33).

In totaal kregen 54 mensen een werkbeurs.

Het gemiddelde team bestond uit 3 mensen en heeft vroeg gemiddeld 13.837 euro aan.

Het project werd administratief afgesloten in 2016, maar er werden in 2017 nog enkele projecten gepubliceerd.

4.2. FCC projecten gepubliceerd/gefinaliseerd in 2017

The Cotton Connection

Early 2016 Burkina Faso announced its withdrawal from the genetically modified cotton introduced by multinational Monsanto eight years before. The Cotton Connection investigation shows that the American company made huge mistakes, but is not the only actor to be criticised.

Monsanto's departure from Burkina Faso may change very little or nothing in the lives of the thousands of cotton farmers in the country, and farmers are building resistance. Not against Monsanto or genetically modified organisms, but against the establishment of the Burkinabé cotton itself.

Een werkbeurs van 3.875 euro werd toegekend op 29 april 2016.

Auteurs

Wouter Elsen

Wouter Elsen studied journalism and international cooperation North-South in Belgium and moved to Burkina Faso in 2015. He works as a freelance video and photo journalist whose work has featured in Belgian (VRT, MO*) and international media (The Globe and Mail, The New York Times).

Mien De Graeve

Mien De Graeve has been a blogger and freelance writer for Flemish news platform MO* since 2011. She moved to Burkina Faso's capital Ouagadougou in September 2012, where she opened a restaurant and cultural centre.

Napon Abdoul Razac

Napon Abdoul Razac is an investigative journalist from Burkina Faso specialised in economic and political issues. He works for the Burkinabé magazine *Les Mutations*.

Benifiles

Since October 2014 more than 1000 citizens have been killed in and around Beni, a town in North Kivu in DR Congo. The web documentary Beni Files shows what is happening right under the nose of the world's most expensive UN peace mission.

According to local sources already 80,000 people have left Beni and the surrounding villages. Local authorities have been blaming the ADF-Nalu rebel group. Almost two years later, people are still speculating about who's behind all this, as no arrests have been made, and no real investigations have been done.

Beni Files is an online memorial for the victims of the massacres. Beni Files visualises all events, shares the stories of the victims and their families, and offers different insights on the mysterious murders.

Dossier nummer: FCC/2016/003

Werkbeurs: 3.500 euro werd toegekend op 15 februari 2016

Auteurs

Elien Spillebeen

Elien Spillebeen is een Belgisch journalist en onderzoeker. Ze studeerde international politiek.

Richard Kirimba

Richard Kirimba works as a journalist for Radio Moto Oicha. He studied journalism at the local University.

Jean Baptiste Kavunga

Jean Baptiste Kavunga studied ICT in Kinshasa. He cofounded CRDH, an organisation that reports violations of human rights and assists victims in their search for justice

Publicaties

- ONLINE

Beni Files

De laatste hoop op gerechtigheid voor Beni neemt de benen - KNACK.BE, 12 JUNE 2017
DOCUMENTARY

Beni Files - Vranckx (Canvas), February 2017

- RADIO

RDC: un mémorial virtuel pour mettre un visage sur les morts de Beni (FR) – Radio France International - 27 December 2016

Beni Files, an online monument for the victimes of Beni, Congo - BBC World Radio, 30 December 2016

5. Evenementen

5.1. Mediacafés

In een gemoedelijke sfeer behandelen experts thema's die in ruime zin aan media en (onderzoeks)journalistiek zijn gerelateerd.

De cafés staan open voor iedereen. We drijven mee op de actualiteitsgolf maar gaan evengoed diepgaander te werk. We leggen de journalisten graag eens zelf op de rooster, maar wees gerust, we laten hen wél uitspreken...

Mediacafés zijn ontstaan uit de VVOJ-café's die al sinds 2003 in Vlaanderen en Nederland werden georganiseerd. Vanaf 2010 hebben deBuren, Journalismfund.eu (Fonds Pascal Decroos) en de Vlaams-Nederlandse Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) de krachten gebundeld. Elk jaar vinden er zes Mediacafés plaats, vier in Gent en twee op verschillende locaties in Nederland.

Budget: de kosten worden door de partners gedeeld (huur lokaal, eten en drinken, overnachting en verplaatsing, fee voor de moderator en sprekers). De middelen bij Journalismfund.eu worden gehaald uit de pot donaties.

5.1.1. Mediacafé / Breek uit je mediabubbel donderdag 7 december 2017 - Zebrastraat, Gent

Nooit tevoren hadden we toegang tot zo veel informatie. Dagelijks versturen we een stortvloed aan tweets en voeden miljoenen websites onze nieuwsgierigheid. Met algoritmen maken sociale media een persoonlijk overzicht van ons nieuwsaanbod. Daardoor krijgen we voortdurend hetzelfde nieuws aangeboden en worden we ingekapseld in onze eigen gepersonaliseerde bubbel. Deze nieuwsbubbel zou de oorzaak zijn van de verdeeldheid en polarisatie in de samenleving.

In hoeverre zijn de media verantwoordelijk voor het in stand houden van deze bubbel? Hoe kunnen we zelf weer grip krijgen op onze informatievoorziening? En willen we überhaupt uit onze bubbel treden? In dit mediacafé onderzoeken we de rol van media in het opblazen van die filterbubbel.

Debat met: Jeroen Baert (computerwetenschapper, KU Leuven), Loutfi Belghmidi (journalist technologie, VRT), Albertine Piels (journalist, documentairemaker en oprichter Hackastory), Moderator: Anneleen Van Offel (auteur)

5.1.2. Mediacafé /Nieuwsbeleving van jongeren met een migratieachtergrond Donderdag 9 november 2017 – Zebrastraat, Gent

Jongeren met een migratieachtergrond herkennen zich niet in de media. Is er te weinig kennis over en te weinig contact met andere culturen en religies? Werken er voldoende mensen met een migratieachtergrond bij de redacties? Hoe is de situatie in Nederland in vergelijking met Vlaanderen? Kortom, wat kan de mediawereld doen om inclusiever te worden?

Met **Inge Vrancken** (Hoofdredacteur Het Journaal, VRT), **Nozizwe Dube** (voorzitter Vlaamse jeugdraad) en **Sinan Çankaya** (cultureel antropoloog). **Dalilla Hermans** (schrijfster, opiniemaakster) was moderator. Duiding door **StampMedia**.

5.1.3. Mediacafé | journalistieke auteursrechten

Donderdag 1 maart 2017 – Zebrastraat, Gent

Steeds meer journalisten werken freelance. In juni 2017 kwam aan een onzekere situatie een eind, toen FOD Financiën, de Vlaamse Vereniging van Journalisten en de Vlaamse uitgevers een verdeelsleutel vastlegden met betrekking tot hun vergoeding.

Maar zijn de regels rond #auteursrechten in het voordeel van de journalist of van uitgeverijen en persgroepen? Worden de auteursrechten gerespecteerd door alle partijen? En kan een journalist nog rondkomen? Wat is de situatie in Nederland? En wat zijn de directe kwaliteitsgevolgen voor het publiek?

Sprekers: Pol Deltour | Vlaamse Vereniging van Journalisten, Anne-Lize Vancaenem | SAJ JAM, Journalisten Auteurs Maatschappij, Katja Keuchenius | freelance journalist en bestuurslid van de sectie Freelance Journalisten van de De Auteursbond

Moderator van dienst | Yasmina El Messaoudi (freelance journalist, Radio 2 Vlaams-Brabant, Charlie Mag)

5.1.4. Mediacafé/ Hoe (on)betrouwbaar zijn de media?- Is media bashing een politieke strategie?

23 maart 2017, Zebrastraat, Gent

In deze gepolariseerde maatschappij worden de media almaar vaker van onzuivere praktijken en partijdigheid beschuldigd. Zowel voor als na de Amerikaanse presidentsverkiezingen werden de media serieus op de korrel genomen. Duitsland kent intussen een revival van een beweging die de media als *Lügenpresse* (leugenpers) bestempelt. Ook in Nederland en Vlaanderen wordt de objectiviteit van de media publiekelijk door politici in vraag gesteld en verliezen burgers hun vertrouwen in de media.

Is de huidige mediakritiek terecht? Of gaat het om een doelbewuste strategie? Welke rol spelen en krijgen de media vandaag? En is dat de rol die het publiek van hen verwacht.

Met Tim Pauwels (VRT), Roxane van Iperen (auteur, jurist, strateeg en publicist) en Pieter Bauwens (hoofdredacteur Doorbraak). Anneleen Van Offel was moderator.

5.2. Herdenking Pascal Decroos – Gent - 4 december 2017

In Gent (KASK cinema) werd op maandag 4 december 2017 Pascal Decroos herdacht, de jonge beloftevolle documentairemaker die twintig jaar geleden overleed na een verkeersongeval. Om zijn werk te herdenken werd het Fonds Pascal Decroos opgericht, dat ook al bijna twintig jaar bijzondere journalistieke producties financiert.

Presentatie: Friedl' Lesage

Tijdens deze herdenking kondigde Vlaams minister van media Sven Gatz aan dat er 90.000 euro extra middelen voor werkbeurzen ter beschikking van het Fonds werd gesteld.

Lees meer: <https://www.apache.be/2017/12/05/pascal-decroos-20-jaar-overleden-maar-zijn-fonds-is-springlevend/> © Apache

<http://www.knack.be/nieuws/belgie/pascal-decroos-herdacht-fonds-heeft-onderzoeksjournalistiek-op-de-agenda-gezet/article-normal-934909.html>

5.3. European Investigative Journalism Conference / Dataharvest 2017 - Mechelen

Budget: deze conferentie is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van de Vlaamse overheid. Ministerieel besluit betreffende de toekenning van een projectsubsidie aan Journalismfund.eu voor de organisatie van de Dataharvest Conferentie 2017. Getekend door minister Sven Gatz dd. 17 mei 2017.

5.3.1. Wat is The European Investigative Journalism Conference / Dataharvest 2017?

De EIJC / Dataharvest is **het belangrijkste netwerk evenement voor onderzoeksjournalisten, coders en datajournalisten in Europa**. Die vond plaats tussen 18 en 21 mei 2017. Sinds de start in 2011 was het de bedoeling om onderzoeksjournalisten samen te brengen met data specialisten.

Dataharvest EIJC is een “*werk conferentie*” waarbij elk jaar coders verschillende datasets voor journalist voorbereiden tijdens de “Pre-Dataharvest Hackathon-Day. Dit is inclusief de pas ter beschikking gestelde nieuwe data over de EU landbouwsubsidies. Vandaar de naam “Dataharvest”.

Deze conferentie is ook een “*ervarings conferentie*” waarbij de journalist kennismaakt met allerlei nieuwe vormen van journalistiek en nieuwe journalistieke technologieën, zoals data journalistiek, cross-border journalism, entrepreneurial journalism, nieuwe vormen van storytelling methodes, vormen van samenwerking tussen wetenschappers en journalisten... Die kunnen uitmonden in mogelijke modellen waar onderzoeksjournalistiek kan gedijen. www.investigate-europe.eu en eic.network zijn tijdens de EIJC geïncubeerd.

Tegelijk is het een “*netwerk conferentie*”. Tijdens Dataharvest EIJC maken we plaats voor netwerken en stimuleren we het actief: presentaties gebeuren in kleine groepen, om zo makkelijker contact te maken, we zetten netwerk methodes op, ruimtes worden gereserveerd voor teams die willen samenzitten met een research plan.

En uiteraard kan deze conferentie worden gezien als een “*klassieke conferentie*”. De beste sprekers van succesvolle en belangrijke projecten en newsmedia geven er presentaties, leiden er workshops en delen hun ervaring.

5.3.2. Wat zijn de thema's van deze conferentie?

- Belastingontduiking, belastingontwijking, (PanamaPapers follow up, Football Leaks, Lux Leaks follow up);
- Algorithm accountability
- Migratie
- Openbare aanbestedingen, publieke bestedingen, publieke investeringen in specifieke sectoren (vaccinatie, it, ...à), subsidies, EU-subsidies, ...;
- Huizenmarkt
- Data beveiliging (als een thema en een methode voor journaliste), bewaking;
- Extreem rechtse partijen en de netwerken van dergelijke partijen;
- Lobbyism (zowel tav politici als tav financiering aan professionele groepen zoals dokters, ...);
- “Data anonymisation” in tijden van “the internet of things”, privacy in tijden van Google;
- Clinical trial data

VERDER: enkele meer op methode gefocuste sessies over datajournalistiek, WOB-journalistiek, cross-border samenwerking, etc.

Formats:

We voorzien *panels* die hun research presenteren en/of die een thema ter discussie brengen. Meestal worden die opgevolgd door een (kleiner) ronde tafel netwerk. Daarbij wordt één onderwerp behandeld in een gemodereerde groep met de bedoeling journalisten van verschillende Europese landen samen te brengen, die op één thema kunnen samenwerken;
Twee key-notes: één over klokkenluiders en bedrijfsgeheimen en één over “algorithm accountability”;

Workshops: journalisten krijgen materiaal (bvb. Een Europese dataset) of toegang tot hands-on training-, leer- en inspiratiemateriaal;

Training sessie heel specifiek in data journalistieke methodes.

Deelnemers

Het aantal bezoekers stijgt elk jaar. Op de eerste editie van deze conferentie kwamen 30 journalisten samen. In 2012 verdrievoudigde het aantal deelnemers met 95 ingeschrevenen. Dit aantal steeg naar 150 in 2013 en bleef consequent groeien: 194 in 2014, 270 in 2015 and 320 in 2016.

Dit jaar organiseerden we de conferentie voor de zevende keer en we durven stellen dat deze tot nu toe de beste editie was. Die vond plaats in de Thomas More Hogeschool (in samenwerking met de bacheloropleiding journalistiek en de internationale opleiding journalistiek en onze eigen opleiding Internationale Researchjournalistiek.

In totaal namen 386 mensen uit 45 landen deel aan de conferentie. In vergelijking met het vorige jaar met 320 deelnemers uit 41 landen.

6. Communicatie

6.1. Elektronische nieuwsbrief

Het Fonds Pascal Decroos project heeft in 2017 22 elektronische nieuwsbrieven verstuurd. Het aantal is sinds 2004 gelijk gebleven. Het Fonds verstuurd in deze nieuwsbrieven informatie over werkbeurzen (deadlines, gepubliceerde projecten, ...), events zoals de Mediacafés, acties, belangrijk media nieuws,

We proberen er z'n 2 per maand te versturen, maar enkel indien er nieuws is.

6.2. Website www.fondspascaldecroos.org

De website www.fondspascaldecroos.org is het communicatieve hoofdkwartier van het Fonds Pascal Decroos werkbeurs programma.

Iedereen kan het bezoeken voor informatie over de gepubliceerde werkbeurzen, de aanvraagprocedure en het aanvraag formulier. En uiteraard ook nieuws over activiteiten met betrekking tot het Fonds Pascal Decroos kunt u daar terugvinden. Verder vind je er heel wat activiteiten over het Fonds of over Vlaamse nieuwsitems die met het Vlaamse perslandschap te maken hebben.

De website is gebouwd op een oud Drupal system 4. Dit is niet meer veilig en heeft dringend nood aan een update. Gezien de beperkte middelen, zal de bestaande website offline worden gehaald en zal die vervangen worden door een gratis Wordpress blog. Minder professioneel, maar budgettair het enige mogelijke. Het aanvraagformulier wordt in 2018 herwerkt en ontwikkelt in een lageloonland om de kosten te drukken.

Tot begin 2018 hadden we ook op deze site een soort van kennis centrum over journalistiek organisaties, Belgisch en internationale prijzen, journalistieke opleidingsprogramma's in België, etc.. Dit zetten we stop en we verwijzen naar de website van de VVJ hiervoor.

In 2017 kreeg de site 26.132 people bezoekers, tegenover 23.434 in 2016. Tegenover vorige jaren is er wel een daling, wellicht omdat we meer op sociale media de berichten plaatsen.

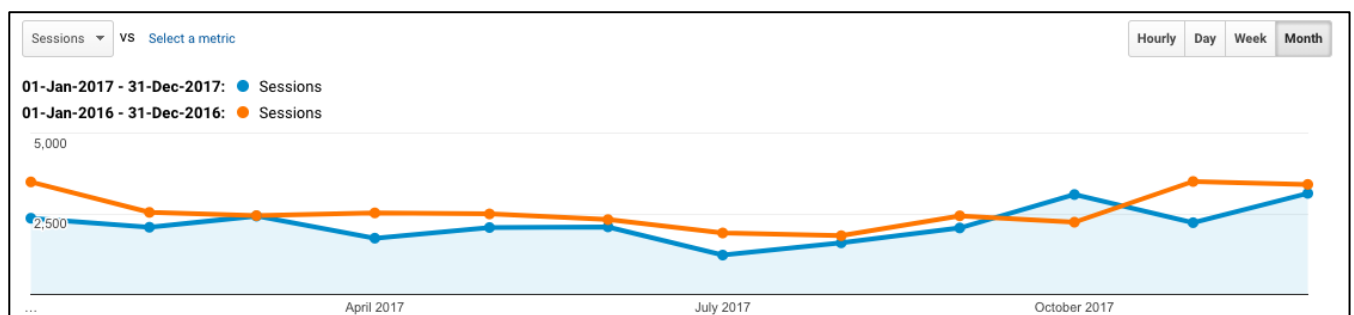

Figure 2A – number of visitors for www.fondspascaldecroos.org per month in 2017 vs 2016

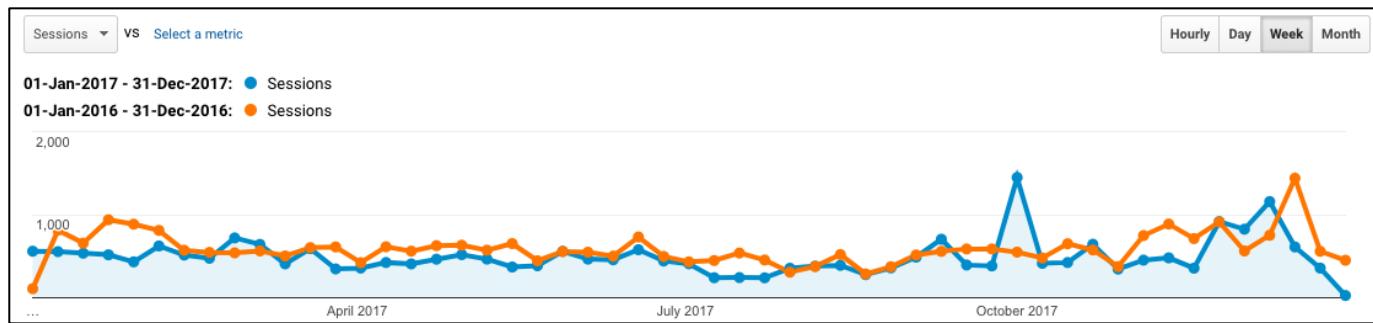

Figure 2B – number of visitors for www.fondspascaldecroos.org per week in 2017 vs 2016.

6.3. Facebook / Twitter / Instagram

De Fonds Pascal Decroos Facebook-pagina en Twitteraccount zijn meer en meer de speerpunten van onze communicatie geworden.

Terwijl we met www.fondspascaldecroos.org berichten plaatsen die direct geconnecteerd zijn met de activiteiten van het Fonds zelf (met hoge relevantie voor het Vlaamse medialandschap), gaan we met Twitter en Facebook veel breder.

Niettemin blijft deze site een belangrijk communicatie instrument en wordt die in 2018 – indien daarvoor middelen ter beschikking zijn – helemaal herbouwd.

De FPD Facebook pagina ging van 2.298 likes eind 2016 naar 2.562 eind 2017. Op Twitter @pascaldecroos worden we gevold door 1,445 mensen.

6.4. Flyers

Flyers met onze activiteiten ter promotie tijdens de mediacafés.

6.5. Nieuwsbrief (print)

Tot en met 2013 publiceerde het Fonds Pascal Decroos jaarlijks twee gedrukte nieuwsbrieven van 8 pagina's. Deze werd naar onze donors, journalisten en sympathisanten gestuurd. Sinds 2014 hebben we het aantal gehalveerd naar 1 per jaar. Dit was een "cost-cutting operation".

6.6. Fundraising

Dit is om de projecten te financieren op Vlaams niveau waarvoor er geen subsidie is verkregen.

6.7. Advertentiecampagne Vlaamse media

In 2017 doneerde de Vlaamse print media en online media aan ons Fonds Pascal Decroos project gratis advertentieruimte voor een bedrag van €119.082. Dankzij deze steun van Vlaamse kranten, magazines en nieuws websites, versterkt het Fonds Pascal Decroos haar merk bij journalisten, uitgevers en een breder publiek.

6.8. Lezingen/ externe vertegenwoordiging

Dit zijn de conferenties en evenementen waar we hebben gesproken of waaraan we hebben deelgenomen:

- IRJ Mechelen, 19 december 2017 – MECHELEN, Ides Debruyne geeft lezing aan de studenten van onze eigen opleiding in Mechelen.
- Pascal Decroos herdenking, 4 december 2017, GENT - Ides Debruyne reflecteert over de 20 jaar ' na het overlijden van Pascal Decroos' en wat dit voor Journalismfund.eu betekent.
- [Madrid Press Association](#), 28 - 29 november, 2017, MADRID - Trine Smistrup nam deel aan een rondetafel over “ collaborative journalism”, waarbij tegelijk ook het uittreden van jurylid Mar Cabra werd gevierd. Zij was lid van de onze cross-border werkbeurzen jury. Daarna was er een workshop over hoe je een grensoverschrijdend onderzoek plant en financiert.
- [GIJC17](#), 16 - 18 november 2017, JOHANNESBURG - Brigitte Alfter spreekt en modereert tijdens de 10e '10th Global Investigative Journalism Conference', deze keer in Johannesburg. Tevens in aanwezigheid van Ides Debruyne (managing director) en Trine Smistrup (projectcoördinator Europese werkbeurzen).
- [GETJO17](#), 10 - 11 november 2017, BRUHL, Brigitte Alfter gaf een keynote tijdens de 'Clean Energy Wire's conferentie voor journalisten die het klimaat coveren in de aanloop van 'Global Climate Summit COP23' in Bonn.
- [VVOJ](#), 3 - 4 November 2017, MAASTRICHT - Ides Debruyne modereert een panel over onderzoeksjournalistiek in Vlaanderen.
- [WCSJ](#), 25 - 30 oktober 2017, SAN FRANCISCO - Ides Debruyne spreekt er over de financiering van cross-border journalistiek.
- [Data SKUP](#), 28 oktober 2017, OSLO - Brigitte Alfter was spreker tijdens deze conferentie.
- International Seminar: Press Freedom Under Threat (GENT) – Ides Debruyne was aanwezig op dit seminarie georganiseerd door UGent (faculteit Recht en Criminologie) en Ossigeno per l'informazione – <https://www.ugent.be/re/nl/actueel/agenda/171010-pressfreedomunderthreat.htm>
- [#IJEU17](#), 25 september 2017, BRUSSELS - Brigitte Alfter was de key-note speaker en Ides spreker tijdens de [European Parliament conference about cross-border journalism in Europe](#).
- [Future of libraries](#), 14 september 2017, OOSTENDE - Ides Debruyne nam deel aan een panel over bibliotheken: bibliotheken al seen neutral informatie distributeur.
- [M100 Potsdam Sanssouci Y](#), 8 - 14 september 2017, BERLIN - Brigitte Alfter sprak er op een seminarie over cross-border journalism en 'foundation supported journalism'.
- [Expertgroup Quality Journalism of the German Foundations](#), 8 september 2017, DORTMUND - Brigitte Alfter 'kickstarts' een discussie over de nood van a *balance of credibility* in 'foundation supported journalism'.
- [SciCAR](#), 6 - 8 september 2017, DORTMUND - Brigitte Alfter was een lid van de programming expert group over een nieuwe vorm van samenwerking tussen journalisten en academici.

The University of Dortmund en Volkswagen Foundation testen dit uit met werkbeurzen voor acht teams en een conferentie. Aanvankelijk was dit beperkt tot datajournalistiek, the SciCAR conference had deze keer breder programma.

- 'Vlaanderen en Malawi, 10 jaar samenwerking' – 7 september 2017, BRUSSEL, Ides Debruyne en Lisa May waren aanwezig.
- [The Future of Financing Journalism](#), 7 september 2017, BRUSSEL, Ides Debruyne en Lisa May waren aanwezig op een event georganiseerd door The Friedrich Naumann Foundation en de European Federation of Journalists. – met Renate Schroeder, Morten Løkkegaard, Anna-Maria Wagner, Juliane Leopold en David Domingo, gemodereerd door Caroline Margaux Haury.
- Mediacongres, 5 september 2017, BRUSSEL – Ides Debruyne en Lisa May waren aanwezig tijdens het Mediacongres, georganiseerd door deBuren.
- [ERNOP](#) seminar, 12 July 2017, COPENHAGEN - Brigitte Alfter presenteert er een poster over 'donor supported journalism' en editorial onafhankelijkheid tijdens de pre-[ERNOP](#) seminarie van CBS and Carlsberg Academy, Copenhagen.
- Kolloquium Europafunk, 30 June 2017 - BERLIN - Brigitte Alfter participeert en spreekt tijdens een experten ronde tafel over de idee van een Europese 'public service platform'. De meeting werd gehouden in de Duitse Bundestag en de uitnodiging kwam van [German MEP Jakob von Weizsäcker](#). [Background](#) on Weizsäcker's idea in Der Spiegel. Brigitte Alfter bepleitte om cross-border samenwerking en diepgravende onafhankelijke journalistiek te versterken.
- [Berlin Storyhunt](#), 30 June 2017 - BERLIN - Brigitte Alfter speaks about cross-border data journalism at Berlin Storyhunt seminar of the [Open Knowledge Foundation Germany](#).
- [Journalism Funders Forum](#) (JFF) 15 juni 2017 - PARIS - Ides Debruyne spreekt tijdens de JFF, een Europese reeks momenten waarbij filantropische organisaties, donors, jouranlisten en media verantwoordelijken samenkwamen met als doel om te helpen bij het creëren van transparante, ethische en duurzame manieren om journalistiek te financieren.
- [ECPMF Conference](#), 13 - 14 June 2017, LEIPZIG - Ides Debruyne spreekt er tijdens de ECPMF-conferentie over "Defending the truth in a post-truth era".
- [Netzwerk Recherche](#), 9 -10 juni 2017, HAMBURG - Brigitte Alfter spreekt en coördineert een panel over cross-border journalism, met Elisa Simantke van [Investigate Europe](#).
- Panel Future of Quality Journalism, 7 juni 2017 – BRUSSEL (EP) - Ides Debruyne is aanwezig op een panel debat in het Europees Parlement.
- Belfius Prijs, 31 mei 2017 – BRUSSEL – Ides Debruyne is aanwezig op de uitreiking van de Belfius prijs.
- [EIJC17 & Dataharvest](#), 18 - 21 mei 2017 – MECHELEN - Ides Debruyne, Brigitte Alfter, Trine Smistrup en Marjorie Blomme spreken en modereren sessies tijdens onze eigen European Investigative Journalism & Dataharvest Conference.
- [Journalism Funders Forum](#), 11 mei 2017, LONDON - Brigitte Alfter spreekt er over donor-supported journalism en redactionele onafhankelijkheid.

- Studenten 'Historische Kritiek van Woord en Beeld in de Massamedia' (prof. Dr. Gita Deneckere - UGent), 10 mei 2017 – GENT – Ides Debruyne geeft naar jaarlijkse gewoonte een lezing over onderzoeksjournalistiek en de media in Europa.
- [World Press Freedom Day](#), 3 mei, BRUSSELS - Ides Debruyne maakt deel uit van een groep DD17 Manifesto groep die uiteindelijk een manifest naar aanleiding van *fake news* heeft gepubliceerd op de World Press Freedom Day / Difference Day.
- Future Media Lab – 2 mei 2017, BRUSSEL - Ides Debruyne nam deel aan het debat over 'Boosting innovation to promote media diversity and trusted journalism'. Discussie gemoderd door Bart Becks, (Founder & CEO of angel.me, Belgium), Xavier Bouckaert (Roularta Media Group, Belgium), Daniel Knapp (IHS Technology, United Kingdom), Nico Lumma, (Next Media Accelerator, Germany), Ides Debruyne (Journalismfund.eu, Belgium) en Patrick Walker (Facebook, United Kingdom).
- Staat van het boek – 24 april 2017 – BRUSSEL. Ides Debruyne was aanwezig op de studiedag in het Vlaams parlement over de staat van het boek.
- [European Press Prize seminar](#), 20 april, AMSTERDAM - Brigitte Alfter [speaks about cross-border journalism](#). Managing director Ides Debruyne and Communication officer Lisa May namen hieraan deel.
- [International Journalism FestivalsDal](#), 5-9 april 2017 - PERUGIA - Ides Debruyne spreekt tijdens deze conferentie Trine Smistrup nam deel aan de conferentie.
- [SKUP 2017](#), 31 maart - 2 april 2017, TØNSBERG - Brigitte Alfter spreekt er op de Noorse nationale Conferentie. Trine Smistrup was een participant.
- IRJ-opleiding, 27 maart 2017– UTRECHT – Ides Debruyne gaf een lezing aan de Nederlandse IRJ studenten in Utrecht.
- [ECPMF/ECtHR](#), 24 maart 2017 - STRASBOURG- Managing Director Ides Debruyne nam deel aan de meeting over "Promoting dialogue between the European Court of Humans Rights and the media freedom community".
- Radio Klara (VRT) - Trio, 11 maart 2017 – BRUSSEL – Ides Debruyne was samen met Kristof Clerix te gast tijdens het radioprogramma Trio – Het gesprek had als thema 'You are fake news' - <https://klara.be/you-are-fake-news>
- Arteveldehogeschool, 11 februari 2017 – GENT – Ides Debruyne gaf een lezing aan de bachelorstudenten van de opleiding journalistiek

6.9. Jury/ Adviesraden / ...

Vlaams Audiovisueel Fonds

Ides Debruyne maakte in 2017 deel uit van de beoordelingscommissie documentaire reeksen van het Mediafonds. Deze commissie kwam 2 keer samen in 2017 (op 21 februari en op 30 mei 2017)

Persacademie

Ides Debruyne maakt deel uit van de stuurgroep Persacademie – www.persacademie.be

Deze stuurgroep kwam in 2017 samen op 24 februari, 12 september en 23 november 2017.

Mediacademie

Ides Debruyne maakt deel uit van de adviesraad van de Mediacademie.be – www.mediacademie.be
De adviesraad kwam in 2017 drie keer samen.

Adviescommissie Erasmusprijs 2018

Ides Debruyne maakt in 2017 deel uit van de adviescommissie van de Erasmusprijs 2018 die jaarlijks wordt toegekend aan een persoon of instelling die een buitengewone bijdrage heeft geleverd op het gebied van de geesteswetenschappen, sociale wetenschappen en de kunsten, in Europa en daarbuiten. (zie onder)

Advies ad hoc aan (startende) journalisten

Op geregelde basis geeft Ides Debruyne advies in verband met het opzetten van (onderzoek)journalistieke projecten zowel telefonisch als face-to-face.

7. Internationale Research Journalistiek

7.1. Wat?

IRJ is de compleetste cursus onderzoeksjournalistiek (postgraduaat) in Vlaanderen met gerenommeerde docenten, een grensoverschrijdende aanpak en nadruk op gestructureerd werken en analytisch denken.

#crossborder #datadriven #entrepreneurial #investigative #handson, dat zijn onze sleutelwoorden.

7.2. Waarom is deze cursus anders?

7.2.1. Je krijgt les van ervaren onderzoeksjournalisten en internationale experts.

De docenten in deze cursus behoren op hun vakgebied **tot de wereldtop**. Ze hebben ruime (internationale) ervaring met lesgeven en/of onderzoeksjournalistiek werk. Een aantal onder hen heeft ook handboeken gepubliceerd die tijdens de bijeenkomsten als leidraad dienen.

Deze onderzoeksjournalisten, data whiz-kids en WOB-specialisten delen hun ervaring en expertise met de IRJ-studenten.

Module Onderzoeksproject

- Luuk Sengers (Story-Based Inquiry Associates)
- Ayfer Erkul (freelance onderzoeksjournaliste)

Module Researchjournalistiek

- Karel van den Berg (De Mediapraktijk)
- Christoph Meeussen (Belga, WOB-specialist)
- Ides Debruyne (Journalismfund.eu)
- Henk van Ess (Online zoekspecialist)
- Evert de Vos (De Groene Amsterdammer)
- Ivan Declercq (adviseur VVJ)
- Maxie Eckert (De Standaard)
- Frank Hellemans (Knack)
- Adriana Homolova (freelance, OneWorld/ Investico)
- Pieter Knapen (Ombudsman Raad voor de Journalistiek)
- Tom Cochez (Apache.be)
- Jago Kosolovsky (Knack, ex-IRJ)
- Maarten Lambrechts (De Tijd)
- Dirk Leestmans (Pano)

Module Internationaal

- Annabell Van den Berghe (freelance buitenlandcorrespondente)
- Catherine Vuylsteke (China-expert)
- Hanan Challouki (Mvslim.com)
- Kristof Clerix (Knack, ICIJ)
- Jens Franssen (VRT)
- Carole Viaene (Broadrally.com, ex-IRJ)
- Gie Goris (MO*)

- [Sigrid Melchior](#) (freelance EU-correspondente)
- [Pieter Stockmans](#) (onderzoeksjournalist, MO*, ex-IRJ)
- Lode Delputte (Latijns-Amerika watcher, De Morgen)
- [Brigitte Alfter](#) (Director Europe @ Journalismfund.eu)
- [Jeroen Vissenaekens](#) (VRT, Vranckx & de Nomaden)

7.2.2 Je leert niet alleen tools en technieken toe te passen, maar ook om gestructureerd en efficiënt te werken.

7.2.3. Het is de enige cursus waar je leert om cross-border samen te werken met collega's in andere landen.

7.2.4. Je wordt tijdens de cursus begeleid bij het maken en verkopen van je eigen productie.

We stoppen niet bij een artikel of uitzending, maar kijken ook naar andere manieren om de opbrengst en de impact van je onderzoek te vergroten.

De opleiding wordt georganiseerd door [Journalismfund.eu](#) (vereniging achter het [Fonds Pascal Decroos](#)) en [Thomas More Mechelen](#) in samenwerking met de [Vereniging van Onderzoeksjournalisten \(VVOJ\)](#).

7.3. Hoe ziet die cursus er inhoudelijk uit?

Tijdens de opleiding Internationale Researchjournalistiek stomen we je klaar om als ondernemende journalist je mannetje te kunnen staan. Als onderzoeksjournalist van morgen heb je nood aan

- **digitale en onderzoeksjournalistieke knowhow**
- een **internationale blik**
- een hands-on mentaliteit en een flinke dosis **ondernemerschap**

De opleiding Internationale Researchjournalistiek bestaat uit **drie modules** die op die sleuteldomeinen inzetten.

- **Module onderzoeksjournalistiek**

We leren je:

- originele invalshoeken te bedenken voor een verhaal of campagne
- snel en doeltreffend bronnen en feiten vinden
- kansrijke Wob-verzoeken schrijven
- data analyseren en data omzetten in graphics en verhalen
- archieven doorspitten
- online onderzoek te doen (internet & sociale netwerken)
- onderzoekend interviewen
- technieken storytelling voor krachtige verhalen
- samenwerken in projecten en teams
- marketingtechnieken om je onderzoek aan de man te brengen

Deze onderzoeksvaardigheden zijn niet aan een specifiek medium (krant, tv, radio, internet) gebonden. Voor een ondernemende journalist gaat het immers niet om de drager, maar des te meer om de inhoud.

- **Module internationaal**

We leren je:

- hoe je je voorbereidt op een buitenlandse reportage
- hoe je cross-border samenwerkingen opzet
- hoe je een project in een bepaalde regio aanvat
- hoe en met wie je in het buitenland best contacten legt
- hoe je ter plaatse informatie verzamelt
- hoe je met buitenlandse collega's samenwerkt

- **Module portfolio**

Ervaren onderzoeksjournalisten en vakexperts reiken je hun kennis en expertise aan. Daarmee ga je tijdens je portfolio-opdracht aan de slag. In **teams** werk je aan een (grensoverschrijdend) onderzoeksproject. Zo leer je al doende hoe je een (cross-border) onderzoek moet opzetten en van a tot z uitwerken.

De begeleiding van de onderzoeken is in handen van freelance onderzoeksjournaliste [Ayfer Erkul](#).

7.4. Voor wie?

Onze opleiding richt zich tot: werkende journalisten, afgestudeerden in de journalistiek, hoogopgeleiden met een aantoonbare interesse in journalistiek, researchers en campagnevoerders van maatschappelijke organisaties.

Een master- of bachelordiploma is een vereiste.

7.5. Praktisch

De opleiding volgt de academische kalender. In de vakanties zijn er dus geen lessen. Deelname aan de cursus kost €1.500. Er worden maximaal 25 kandidaten toegelaten.

De bijeenkomsten vinden plaats op dinsdag- en donderdagavonden van 19 tot 22 uur op de Thomas More Hogeschool in Mechelen.

Na het succesvol afronden van je studie ontvang je een officieel getuigschrift voor 30 studiepunten van Thomas More Mechelen.

7.6. Communicatie

We communiceren via social media (twitter en Facebook), hebben een website opgezet, <http://www.researchjournalistiek.eu> en vermelden de opleiding in de elektronische nieuwsbrief van het project Fonds Pascal Decroos. Daarnaast hebben we affiches en flyers laten drukken die we op events en conferenties verspreiden.

7.7. Studenten academiejaar 2017-2018

25 studenten schreven zich in voor academiejaar 2017-18.

1. Manon Acke
2. Marie Borremans
3. Brecht Castel
4. Bram Cleys
5. Leni Daems
6. Diederik De Beir
7. Tijs De Geyndt
8. Hanne De Goodt
9. François De Heel
10. Melanie De Vrieze
11. Evi Declercq
12. Laura Dehaese
13. Selma Franssen
14. Kathleen Geerkens
15. Dirk Gillis
16. Lindy Janssen
17. Jasmien Knaepen
18. Thea Mathues
19. Sofie Meelberghs
20. Lien Pauwels
21. Bart Rombouts
22. Dieter Snauwaert
23. Jonas van Boxel
24. Eveline Vandevelde
25. Olivia Fonseca

7.8. Budget

Deze opleiding financiert zichzelf. De Thomas More Hogeschool staat in voor de administratieve ondersteuning (facturen, betalen docenten, studentenkaarten, ...) maar ook voor de communicatie en het ter beschikking stellen van de gebouwen. Journalismfund.eu staat in voor de communicatie met de studenten en de docenten, opzetten van de agenda, coördinatie, evaluatie, ...

Deze opleiding staat buiten de subsidie van de Vlaamse overheid.

8. Stages

Journalismfund.eu biedt ook van tijd tot tijd stages aan voor studenten journalistiek. In 2017 liep Ihsane Rahmoun van de Erasmushogeschool (opleiding journalistiek) bij ons 6 weken stage.

De kosten en workload van deze stage vallen buiten de subsidie van de Vlaamse overheid.

9. Vlaams-Nederlandse samenwerking

Werkbeurzen voor Nederlandstalige journalisten

Journalismfund.eu is de non-profit organisatie (vzw) die gegroeid is uit het Fonds Pascal Decroos voor Bijzondere Journalistiek. Het Fonds Pascal Decroos is nu een project van Journalismfund.eu geworden. Maar de oorsprong van dit fonds bevindt zich in Nederland. In 1998 kwamen vrienden, familieleden en collega's samen om naar analogie van het Nederlandse Fonds voor Bijzondere Journalistieke Projecten ook in Vlaanderen zo'n fonds op te richten. Ook Nederlandse journalisten kunnen bij het Fonds Pascal Decroos een aanvraag voor een werkbeurs indienen. Trouwens ook Vlamingen kunnen dit bij het Nederlandse fonds. Vanuit die historiek is er sinds de start van het Fonds Pascal Decroos altijd een nauwe samenwerking geweest tussen beide fondsen. Op geregelde tijdstippen zitten we samen om ervaring uit te wisselen en sommige elementen op elkaar af te stemmen.

Ter illustratie enkele projecten van Nederlandse journalisten die met steun van het Vlaamse fonds hun project hebben gerealiseerd:

Ivo Van Hove – door Emile Schra (uitgeverij Polis)

Docu '– Vir 'n glasië wyn' van Emma Lesuis (Canvas, NPO2 en NPOdoc + De Correspondent)

Hoe schoon is de luiër? – Michel Robles (EOS)

De Tomaat - Anneke Hendriks

Het anti-rimpel complex – Robin Van Wechem (Balans)

...

www.fondspascaldecroos.org

Nederlandse bestuurders in het bestuur van Journalismfund.eu

Journalismfund.eu vzw telt 7 leden in haar bestuur. Twee van haar bestuursleden zijn Nederlanders. Sinds vele jaren zetelen Nederlanders in het bestuur van Journalismfund.eu. Op dit moment beschikken twee van de 7 bestuurder over de Nederlandse nationaliteit (Margo Smit (ombudsman van de NOS) en Hans Wolters. Voormalig bestuurders met Nederlandse nationaliteit zijn Ton Van Lierop (tot 2018) en Hille van der Kaa (tot 2017).

<https://journalismfund.wordpress.com/board/>

Nauwe samenwerking met de VVOJ

Ides Debruyne was een van de medeoprichters van de Vlaams-Nederlandse vereniging van Onderzoeksjournalistiek. Sinds de start van VVOJ is er tussen Journalismfund.eu en de VVOJ een nauwe band. Journalismfund.eu helpt mee aan de promotie van VVOJ-activiteiten en samen met VVOJ en deBuren organiseert Journalismfund.eu zes Mediacafés in Vlaanderen en Nederland. Ides Debruyne was vele jaren redactielid van het VVOJ-jaarboek en is sinds 2017 lid van de jury van De Loep, de Vlaams-Nederlandse prijs voor onderzoeksjournalistiek, georganiseerd door de VVOJ. Het postadres van de VVOJ in België is meteen ook het postadres van Journalismfund.eu.

De bedoeling is om ook in de toekomst de samenwerking met de VVOJ verder te zetten en waar kan mogelijke synergiën te zoeken.

www.vvoj.nl

Mediacafés

In een gemoedelijke sfeer behandelen experts thema's die in ruime zin aan media en (onderzoeks)journalistiek zijn gerelateerd.

De cafés staan open voor iedereen. We drijven mee op de actualiteitsgolf maar gaan evengoed diepgaander te werk. We leggen de journalisten graag eens zelf op de rooster, maar wees gerust, we laten hen wél uitspreken...

Mediacafés zijn ontstaan uit de VVOJ-café's die al sinds 2003 in Vlaanderen en Nederland werden georganiseerd. Vanaf 2010 hebben deBuren, Journalismfund.eu (Fonds Pascal Decroos) en de Vlaams-Nederlandse Vereniging van Onderzoeksjournalisten (VVOJ) de krachten gebundeld. Elk jaar vinden er zes Mediacafés plaats, vier in Gent en twee op verschillende locaties in Nederland.

<https://www.deburen.eu/mediacafe>

Opleiding Internationale Researchjournalistiek (IRJ)

De post-academische opleiding die elk academiejaar in Mechelen wordt georganiseerd, telt veel Nederlanders tussen de trainers: Luuk Sengers, Karel van den Berg, Henk van Ess, Evert de Vos, Adriana Homolova, Margo Smit, ... In academiejaar 2016-2017 hebben we deze opleiding ook in Nederland georganiseerd en dit in samenwerking met de Hogeschool van Tilburg. Zo hadden we 18 Nederlandse studenten en 18 Vlaamse in academiejaar 2016-2017. De Nederlandse studenten volgden de opleiding in Nederland, de Vlamingen in Vlaanderen. Maar er waren ook momenten waarop we iedereen samenbrachten. De bedoeling was om de studenten te leren hoe je een grensoverschrijdend onderzoek opzet met collega's in Nederland. Helaas hebben we deze samenwerking in 2017-2018 niet kunnen herhalen. Het is wel de bedoeling om dit opnieuw te proberen in 2018-2019, maar dan in een aangepaste vorm.

www.researchjournalistiek.eu

De Vlaamse Scriptieprijs en Vlaamse Scriptiebank

Eén van de missies van ons Vlaamse werkbeurzenproject is om jonge mensen te stimuleren om aan onderzoeksjournalistiek te doen. Om onze werking meer bekend te maken, hebben we daarom de Vlaamse Scriptieprijs in het leven geroepen. De mosterd haalden we bij De Nationale Scriptieprijs die Het Parool al sinds 1991 organiseerde. Tegelijk vonden we het een ideale gelegenheid om nieuw talent te scouten. We probeerden met deze prijs jonge mensen met een opleiding in allesbehalve journalistiek, aan te zetten om in de journalistiek te stappen. De Vlaamse Scriptieprijs bestaat – in tegenstelling tot de Nationale Scriptieprijs in Nederland –nog steeds. Meer nog, we hebben daar een nieuwe organisatie voor opgericht, m.n. Scriptie vzw. In haar missie heeft ze als taak wetenschapscommunicatie in Vlaanderen te stimuleren. Ides Debruyne is voorzitter van deze organisatie.

In 2015 probeerde de Scriptie vzw de doctoratenbank op te richten en dit in samenwerking met de Taalunie. Tegelijk wilde Scriptie vzw een prijs uitloven voor de scripties die in het Nederlands werden geschreven, maar afkomstig van studenten die niet in Nederland noch Vlaanderen studeerden. Door de felle besparingen bij de Taalunie, zijn deze ideeën helaas in de koelkast beland. Scriptie vzw hoopt deze plannen in de toekomst met de Taalunie te kunnen realiseren.

De Scriptie vzw is een zusterorganisatie en deelt haar kantoor met Journalismfund.eu vzw.

<http://www.scriptieprijs.be>

<http://www.scriptiebank.be>

<http://www.phdcup.be>

<http://www.wetenschapuitgedokter.be>

<https://www.parool.nl/binnenland/winnaar-scriptieprijs-2007~a3931/>

Samenwerking met het Stimuleringsfonds voor de journalistiek

Met heel veel interesse keken we naar de ontwikkelingen van het Nederlandse Stimuleringsfonds voor de journalistiek. Geïnspireerd door de activiteiten van dit fonds, diende Journalismfund.eu in 2015 een voorstel in bij de Vlaamse overheid om een Vlaams Stimuleringsfonds voor de journalistiek op te richten, naar het voorbeeld in Nederland. Intussen, na het rapport “Eén taal, meer stemmen” (Jo Bardoel e.a.) gelanceerd op het Mediacongres bij deBuren begin 2018, blijkt ook daar de conclusie dat fondsen als breekijzer kunnen dienen om de innovatie in de hele sector te versterken. Het onderschrijft het idee van Journalismfund.eu om ook in Vlaanderen een Stimuleringsfonds voor de Journalistiek op te richten. Intussen heeft Journalismfund.eu opnieuw een uitgewerkt voorstel bij de bevoegde minister ingediend.

Uiteraard, indien dit fonds gerealiseerd wordt, zal er een heel nauwe samenwerking worden opgestart.

Connecting Continents en The Money Trail

In mei 2015 startte Journalismfund.eu een samenwerking met het Nederlandse Oxfam Novib. Het ging om een werkbeursproject voor intercontinentale samenwerking tussen Europese en Afrikaanse (Sub-Sahara) journalisten. Dit was een pilootproject.

Begin 2018 startten we op initiatief van Oxfam Novib een samenwerking tussen Oxfam Novib (NL), Free Press Unlimited (NL), Finance Uncovered (UK) en Journalismfund.eu (B). De bedoeling is geënt op de piloot Connecting Continents, maar nu voor samenwerking van journalisten uit 3 continenten (Afrika, Azië, Europa). Er zijn ook veiligheidstrainingen voorzien, gegeven door Free Press Unlimited. De financiering komt van de Nederlandse Nationale Postcode Loterij. Het volledige project kost 3,5 miljoen euro over 3 jaar.

<http://conntinents.org/node/5>

<https://www.money-trail.org>

Adviescommissie Erasmusprijs 2018

Ides Debruyne maakt in 2017 deel uit van de adviescommissie van de Erasmusprijs 2018 die jaarlijks wordt toegekend aan een persoon of instelling die een buitengewone bijdrage heeft geleverd op het gebied van de geesteswetenschappen, sociale wetenschappen en de kunsten, in Europa en daarbuiten. De Erasmusprijs bestaat uit een bedrag van €150.000.

De adviescommissie kwam hiervoor twee keer samen.

Het is een bekronende prijs voor geleverde prestaties. De nadruk ligt op tolerantie, culturele veelvormigheid en ondogmatisch, kritisch denken – humanistische waarden die tot uitdrukking komen in de keuze van de prijswinnaars. De Erasmusprijs wordt jaarlijks toegekend door het bestuur van de Stichting Preamium Erasmianum. Zijne Majesteit de Koning van Nederland is Regent van de Stichting. <http://www.erasmusprijs.org/Erasmusprijs>